



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

สำนักงานผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีน (นางชนิดา เกษมสุข) โทร. ๔๔๖๐

ที่

ผช.ลธน.(๒) ๐๐๐๒ /๒๕๖๕

วันที่

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง

สรุปผลการประชุมวิชาการเรื่อง “ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์/ราชวิทยาลัยคุณธรรมต้นแบบ : การดำรงความ
ต่อเนื่องและยั่งยืน”

เรียน เลขาธิการนายกรัฐมนตรีน

๑. เรื่องเดิม

เลขาธิการนายกรัฐมนตรีนได้มอบหมายให้ดิฉันเข้าร่วมการประชุมวิชาการ เรื่อง “ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์/ราชวิทยาลัยคุณธรรมต้นแบบ : การดำรงความต่อเนื่องและยั่งยืน” เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น. ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Microsoft Teams) นั้น

๒. ประเด็น

ดิฉันขอรายงานสรุปผลการประชุมวิชาการดังกล่าว ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ

๒.๑) การประกาศเจตนารมณ์ “การเป็นราชวิทยาลัยคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน” ของ ศ.นพ. นิธิ มหานนท์ เลขาธิการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ซึ่งมีสาระสำคัญมุ่งเน้นให้บุคลากรทุกคนของราชวิทยาลัยยึดมั่นในคุณธรรมหลักของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั่วทั้งองค์กร และส่งผลให้องค์กรเป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของสังคมและผู้มารับบริการ

๒.๒) การบรรยายในหัวข้อ หลักคิดเกี่ยวกับความยั่งยืน กับการรักษา “การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ” ของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี/รองประธานราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

๓. สาระสำคัญของการบรรยาย

การบรรยายสามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ ส่วนที่สำคัญคือ

๓.๑ ความหมายของความยั่งยืน ซึ่งกล่าวถึงไว้ในการประชุม climate change ที่ Rio de Janeiro นั้น หมายถึงการที่คนรุ่นปัจจุบันใช้ทรัพยากรต่างๆ มาสร้างความเจริญให้กับชีวิตของคนในรุ่นนี้ จึงมีการสร้างความตระหนักในเรื่องของการใช้ทรัพยากรทั้งหลาย และขอให้คนรุ่นปัจจุบันได้นึกถึงคนรุ่นต่อไปด้วย โดยเฉพาะในเรื่องของโอกาสที่จะได้ใช้ทรัพยากรต่างๆ ในประเด็นนี้ ผู้บรรยายได้เชื่อมโยงชวนให้คิดว่าจะทำอย่างไรให้ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์/องค์กรยั่งยืนได้

๓.๒ กลไกสร้างความยั่งยืน ที่เชื่อมโยงกับการศึกษาจากโครงสร้างสังคม วัฒนธรรมของ

/บรรพบุรุษ ...

บรรพบุรุษไทยที่ยั่งยืนมาจนถึงทุกวันนี้ กว่า ๒,๐๐๐ ปี โดยชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งของความกตัญญูรู้คุณ การตอบแทนคุณท่าน ในระดับครอบครัว ความมีน้ำใจต่อกัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในระดับชุมชน และความจงรักภักดี ความสามัคคีของชนเผ่าในระดับเมือง (การมีคุณธรรมกำกับในแต่ละระดับ) และจะอย่างไรจึงจะสามารถรักษาให้ยั่งยืนต่อไปสืบทอดไปถึงรุ่นต่อๆ ไปได้ ซึ่งปัจจัยที่สร้างลักษณะเฉพาะให้แก่ชนชาติหรือประเทศชาติคือ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คน ดังนั้น การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจึงต้องอย่าหลงทาง การไปศึกษาสิ่งดีๆ จากต่างประเทศมา สามารถนำมาปรับหรือพัฒนาในส่วนที่ดีๆ ได้ แต่ไม่ใช่จะมาเปลี่ยนแปลงประเทศของเราให้เป็นเหมือนต่างชาติ เช่นเดียวกันกับการพัฒนาองค์กรแต่ละองค์กร ต้องเข้าใจองค์กรและคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละองค์กร และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (ประวัติ - วัฒนธรรม - วิถี) ก่อนเพื่อที่จะสามารถสร้างให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

๓.๓ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานให้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเป็นหลักคิดในการสร้างความยั่งยืน โดยมีการเน้นย้ำให้แต่ละคนภูมิใจในการเป็นสมาชิกของสังคม หรือองค์การใดองค์การหนึ่ง และเน้นถึงคุณสมบัติเด่นของความเป็นคนไทย

การนำเสนอปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy (SEP)) ประกอบด้วยหลักคิด (main concept), เงื่อนไขก่อนนำปริญญานี้มาใช้ (pre-requisites) ต้องมีการเตรียมตนเองหรือเตรียมองค์กรก่อน ประกอบด้วย ต้องฝึกฝนจิตใจให้มีคุณธรรม – ซื่อสัตย์สุจริต / รู้จริง-ใช้ความรู้ทั้งชั้นวางแผนและขั้นปฏิบัติ / ชยัน-อดทน-รอบคอบ, การสร้างภูมิคุ้มกัน ๔ มิติ (immunity building) ประกอบด้วย ภูมิคุ้มกันด้านวัตถุ (การวางแผนอาชีพ การวางแผนการเงิน บัญชีรายรับ-รายจ่าย เพิ่มรายได้ และลดหนี้) ภูมิคุ้มกันด้านสังคม (ความมีคุณธรรม ความมีสุขภาพดี การศึกษาต่อเนื่อง การฝึกทักษะใหม่) ภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อม (ความรู้-ความเข้าใจ การปฏิบัติเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น การกำจัดขยะ พลังงานทางเลือก การปลูกต้นไม้ การจัดการน้ำ) และภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม (ยึดมั่นในวัฒนธรรมไทย สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ประองตอกกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมสันติภาพ), และองค์ประกอบของการตัดสินใจ (decision-making) ประกอบด้วยพอประมาณ (ตามอัตภาพ) มีเหตุผล และไม่กระทบภูมิคุ้มกัน ซึ่งผลจากการปฏิบัติตามปรัชญาฯ แบ่งเป็นในภาวะปกติ – เพียงพอ และเป็นสุข, ในภาวะวิกฤติ – เสียหายน้อย – ฟื้นเร็ว และในระยะยาว – ยั่งยืน

๓.๔ ประมวลแนวความคิดขององค์การสหประชาชาติ – Sustainable Development Goals (SDG) ๑๗ ข้อ ที่ประกอบด้วย การขจัดความยากจน การปลอดจากความหิวโหย/ความมั่นคงทางอาหาร สุขภาพดี-อยู่ดีกินดี การศึกษาที่มีคุณภาพและครอบคลุม ความเท่าเทียมระหว่างหญิง-ชาย มีน้ำสะอาดและมีสุขอนามัย มีพลังงานสะอาดและจัดหาได้ มีสันติภาพและเพิ่มการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาอุตสาหกรรม-นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน ลดความเหลื่อมล้ำ ความยั่งยืนของเมืองและชุมชน การผลิตและการบริโภคด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ร่วมและลงมือแก้ไขปัญหามภาวะโลกร้อน ชีวิตใต้น้ำ ชีวิตบนผิวดิน

สร้างสันติภาพ-ความยุติธรรม และข้อตกลงที่เข้มแข็ง และเครือข่ายหุ้นส่วนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสามารถเชื่อมโยงเข้ากับหัวข้อการประชุมวิชาการนี้ โดยองค์กรสามารถนำแนวคิดเหล่านี้มาวิเคราะห์และนำไปปฏิบัติในองค์กรหรือชุมชนใกล้เคียงได้อย่างไร เพื่อสร้างความยั่งยืน

นอกจากนี้ ยังมีหลัก ESG 3 (Sustainability Factors for ESG) ปัจจัยหลักเพื่อความยั่งยืน ที่เรื่อนำมาบังคับใช้กับผู้ประกอบการต่างๆ ประกอบด้วยปัจจัยสิ่งแวดล้อม (Environmental factors) ปัจจัยด้านคนและสังคม (Social factors) และปัจจัยด้านธรรมาภิบาล (Governance factors)

๓.๕ พระบรมราโชบายเกี่ยวกับการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันเป็นแนวคิดในการสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง การศึกษาต้องมุ่งสร้างอุปนิสัยพื้นฐานที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (ครอบครัว ชุมชน สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา ความเป็นไทย-วัฒนธรรมไทย) ๒. มีอุปนิสัยพื้นฐานที่มั่นคง - มีคุณธรรม (รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด - ที่ชอบ/ที่ถูก-ที่ผิด ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ-ที่ถูกต้องดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิด-สิ่งที่ชั่ว ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง) ๓. ทำงานเป็น-มีอาชีพสุจริต (พ่อแม่ฝึกฝนอบรมลูกให้รักงาน-สุจริต ครูอาจารย์ฝึกฝนอบรมลูกศิษย์ให้ทำงานเป็นหมู่คณะ ผู้บังคับบัญชาฝึกฝนอบรมลูกน้องให้มีทักษะความรู้ใหม่ๆ สร้างค่านิยมให้มุ่งสู่อาชีพสุจริต) ๔. เป็นพลเมืองดี (เห็นอะไรจะทำเพื่อบ้านเมืองได้ ก็ต้องทำ / เราทำความดีด้วยหัวใจ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ชนิตา เกษมสุข

(นางชนิตา เกษมสุข)

ผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรี